

Виходить у Львові
що дні (крім неділі і
гр. кат. суботи) о 5-їй
годині по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймаються
лише франковані.

Рукописи
звертаються лише на
окреме жалане і за злов-
женем оплати поштової.

Рекламації
невідпечатані вільно від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОЛІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Поражка ліберально-партиї на Угорщині. — Події в Росії. — З поля війни.)

На вчораціні засіданні палати послів предложив міністер скарбу проскат закону о рефундації сум виданих на запомоги в послідних роках. — З порядку днівного приступлено до дискусії над звітом комісії бюджетової о запомогах для хліборобів з причини нещастя елементарних. В дискусії промавляв перший пос. Гібеш і заявив, що соціалісти будуть голосувати за внесенням, хоч в нім не уважають рільні робітники. — Пос. Пешка висказав надію, що теперішнє правителство поведе справу запомогову па лішшу дорогу, як попередне. Акція правителства повинна на своє думку обнати не лише інтереси рільників, але загальні інтереси економічні. На конець поставив резолюцію визнання комісію митову, щоби як найкороче предложила тарифу митову. — Пос. Кеніг поставив резолюцію, щоби уделені ще в 1872 р. а досі не сплачені позички громад і повітів відписати.

Пос. Пашак поставив пильне висене підписане председателем клубів всіх партій, в ко-

трім зі взгляду на послідні пригоди на північно-західній залізниці Франц Йосифа домагається, щоби міністерство залізниць: 1) піддало перевізії шляхи залізниць державних і приватних; — 2) щоби від часу до часу переводило такі перевізії; — 3) щоби предложило надати вислід доходжень в справі поєднаної нещастливій пригоди.

З Будапешту доносять, що теперішні вибори, оскілько вислід їх вже звістний, можна уважати за велику поражку ліберальної партії. До вчера 11 год. рапо був звістний вислід 318 виборів. З того припадає на ліберальну партію 136 мандатів, на консерваторів 119, десидентів 20, на партії Банфі'го 10, пародовців 16, на націоналів 4 і 3 на диких. Всі ті партії разом вже тепер виказують величезну більшість супротив партії ліберальної, бо 171 супротив 136, отже хоч би й як користю винали дальші вибори для гр. Тіши і єго партії, то він все-таки постане з нею в меншості. В виду того „Pest. Loyd“ констатує, що дотеперішні вибори суть великою поражкою ліберальної партії. Немає достаткової сумніву, що гр. Тіша не буде міг удержати ся; вже навіть говорять, що єго наслідником стане гр. Андраші.

В Петербурзі настав вже бодай на очі скопії; ніхто не важить ся виступати супротив перемагаючої сили війська, але тихим роз-

ярене все-таки росте і шириться даліше. Вісти о якісній замаху на царя і на вел. князя Сергія єуть безосновні і мабуть цішли з того, що як царя так і вел. кн. Сергія стереже сильний кордон військовий. Вел. кн. Сергій перенісся до Кремля і там окружив ся піхотою і артилерією.

В Петербурзі господарить ген.-губернатор Трепов, котрий зовсім несподівано і завдяки свому давньому покровителеві і сільникові в адміністрації дійнов до так великого значіння, що тепер в его руках спочиває жите і смерть, доля і недоля багатьох тисяч людей, не лише робітників, але людів зі всіх станів. Він рішився удержані скопії за всяку ціну і тепер вже говорить, що такі події як минувшої неділі не повторяться більше. Взагалі можна тепер сказати, що в цілій Росії настає сильна реакція і драконське правління, на якім російське чиновництво аж надто добре розуміється. Вже тепер стараються чиновники вмовити в народ, що всему лиху винуваті лише студенти і японські та англійські гроши. Агенти правителства бунтують робітників против студентів і представляють російську інтелігенцію як підкуплену японськими і англійськими грошима. Многозначним фактом треба уважати також і то, що цар відзначив Побідоносцева і власпоручним письмом посунув его до

6)

Морські розбішаки.
(З англійського — Клерка Рассела).

(Дальше).

— Наперед — роздала ся команда капітана. — Обернуті середні вітрила, пане Пуль! Нехай люди рушають ся!

Другий офіцир заревів як молодий лев, повтарюючи команду і якийсь час дунав корабель від тупоту моряків і їх крику „Голіо-го!“

Парохід щоплив ще трохи наперед, завернув на право і далеким луком поплив назад до Сіднея, паличаючи за собою широку борозду, що біхла ся і леніла в сьвітлі сонця як сенгт. Майже рівночасно новіяв сільніший вітер, однако все ще з противної сторони; барка щохилляла ся і скакала під єго напором як кінці тиснений острогами іздци. Високо піднімалися спінені філі на передні корабля і перевували ся білим як молоко смугами попри оба блискучі боки барки та щохилися ся даліко позаду.

— Заплатив за свій перевіз — бурмотів старий капітан до себе, глядячи за відпливачим чим раз дальнє пароходом. — П'ятьдесят фунтів легко заробило ся, але той бідолада не мав нічого з того.

Він зійшов на долину до камоти і зараз вернув звідтам з сектантом¹⁾ під нахօю. Було

полуднє і він мусів „глянути на сонце“, як каже ся на кораблі. Глядів при тім на боки, в одну сторону на довгу смугу диму віддаляючогося корабля, а в другу на капітана Трольльоца і кількох інших панів, що стояли за безановим²⁾ вітрилом сковані перед вітром і живо з собою розманяли. З розмови їх не розумів вік їх слова, бо всі они старалися притишувати свої голоси, так що до ушій старого моряка доносився лише одностайній, глухий гамір.

IV.

Сон пана Бирна.

Збіглець і самоубийник був предметом розмови в каюті моряків так само як в сальоні подорожніх. Знає читач таку моряцьку комінату? Бачив коли „янмаата“³⁾, як він єсть обід в тій комнаті?

Моряцька коміата на „Квін“ находитися перед переднім манітом і передніми еходами. Криці єї творить передній горішиний цоклад корабля. Входить ся до неї двома дверми до застування. Пороги високі, аби що можности здергати воду, коли філі бути на цокладі, або коли корабель зашоре носом в море. Зараз перед дверми уміщена корба з якорною ланкою.

Ліві двері каюти отворені, они ведуть до темної, подібної до печeri коміати, під стелею

котрої гойдає ся сюди і туди димляча олійна лампа, при котрої темнім сьвітлі видно невідразу деякі предмети. Сьвітло деннє, що падає крізь двері, не далеко сягає в ту темноту, хоч каютан зі своїм сектантам як раз вимітив, що сонце стоїть в зеніті⁴⁾.

Тепер зібрани в каюті майже всі моряки; підкріючі деревляні кубки, в котрих міститься ся обід, принесено саме тепер з кухні і они стоять на підлозі, а довкола них прикучнули моряки і їдять — то обід „янмаата“. З низької стелі звисають аж на долину брудні заєлони; ряд кой⁵⁾ по обох боках губить ся на передній пітмі.

С ще сьвіткій харч, австралійська баранина найдешевшої якості і почвертовані останки водів, що зачріжені до возів з вовною, що тисячилітій дорозі, в котрій їх мази перемінилися в тверді, чорніві посторонки, дісталі ся в Сіднея різницам, аби наповнити живіт „янмаата“.

Моряки наповнили з деревляних кубків свої бляшані тарелі і новідстунались з свою добичною. Затовщеними ножиками ріжуть і пілюють своє мясо, прокливають жовачки тут майже неможливу до ідженя шкіру, кидають візинці тарелі з брівкотом в коті і аж тоді легче відеають, коли добудуть люльок і наповнять їх парізанім в руці тютюном.

— Скажіть, хлоїці — відозвав ся моряк Біль, захурюючи свою люльку від куєнника лин-

¹⁾ Найзадітніший мант барки.

²⁾ „Янмаата“ — назва уживана загально на означене простого моряка, корабельної служби і зали.

⁴⁾ Просто над головою.

⁵⁾ Кой — деревляне ліжко, прикріплене до стін і підлоги корабля.

П'ята чиновникою і яко відзнаку надав єму другий золотий пас на пантахонах. Тим одержав він достойнство міністра.

Що сталося з отцем Гапоном, проводирем робітників, не знати докладно. Кажуть, що він утік до Москви. Отець Гапон, з котрого заграницні газети вже зробили Італіянця, походящого з родини Габбоні, (як свого часу з ген. Курокого Поляка „Курося“) єсть поправді Русином-Українцем, Гапоном, родом з Полтави. Він, кажуть, єсть сином діка і зовсім не старий, бо має трийцять і кілька літ. За його виступлення на чолі робітників кинув на него петербурзький митрополит анатому.

Над рікою Ша відбулася велика битва, котра закінчилася, як о тім доносить ген. Куропаткін, побідою Росіян. Битва відбувалася 25 с. м. коло села Кайгутая. Куропаткін доносить, що одну позицію коло того села занимало ще 24 с. м. Для 25 наспіла вість о обсадженні сіл Кайватоза, Кутаїці і Кайгутая. Росіяни взяли 100 Японців в неволю. Село Чітаїці обсадили Росіяни зі стратою 50 людей. Дні 26 військо російське рушило на Сандяну. Крім борти коло того місця не прийшло до більшої стички. Змагання Японців, щоби відобрести ту позицію, відмінно.

Ген. Штессель з женою і кількома офіцірами прибув до Сайгона, де єго повітала численна публіка, а молоді дівчата вручали пані Штессель цвіти. В разом з одним днівницікам розповідав Штессель, що було причиною капітуляції Порт Артура: Бльокада від двох місяців була повна. Бракувало поживи, муніції і піків. До застеження раз вискубували пітки з каблів. Дорожня була незвичайна; за одну куркуплачено 20 рублів, за гуску 60 рублів, за свині по 300 рублів. Штессель висказав надію, що Росіяни побідять. Він хвалив Японців і казав, що порозуміє межі Росіянами а Японцями можливі.

— Якщо запалив до полумінни олійну лампу — скажіть, що такому діє ся, що отруйть ся?

— То, що мені тепер — відзовів моряк Джек. — Істинно в Ліондоні дістають коти ліпше мясо, як ми тут. Нехай чорт возьме такий скучний накорінок.

— Кілько властиво той чоловік укрив? — спітав другий.

— О скілько я чув, то ців мільйона — відповів моряк, що називав ся Том.

Весь мовчало. Ні один з присутніх не мав поняття о такім числі, але й ні один не хотів призвати ся до того незнання.

— Коли я того чоловіка перший раз побачив — говорив Том даліше — то зараз таки погадав собі, що з ним мусить бути щось не в ладі. Чому не прийшов він на корабель як другі? Що він мав гнати ся за нами? А єго борода! Як два хвостики. Я бодай тіму ся, що єго вже нема на нашім кораблі.

— Що то могло бути такого, чим він так скоро зробив собі копець? — спітав один з своєї кої.

Ніхто того не знав.

— Наш чоловік новинен би властиво також заєдно пости при собі таку річ — відозвав ся знов той з кої. — О так лиши погадати на човно, яке ми вчера стрітили — на тих двох моряків, що там в нім померли з голоду і спраги. Кілько муки і болю опадили-б собі були ті бідолахи, коли-б були мали такі каплі, як ті, при яких помочи освободив ся нині той чоловік від кайданів і торми.

Він замовк, віткнув свою люльку знов в зуби і повів очима по товарищах, аби бачити, яке вражене зробила єго бесіда.

— Що той старий круг мусить заєдно кракати! — відозвав ся якийсь невдоволений голос з кута.

— Дай єму спокій, він правду говорить — почав знов моряк Том. — А я вам ще скажу, що крім того, котрого забрав інспектор Фокс, є ще тут на кораблі більше людей непевних — так, вірте мені.

НОВИЙ.

Львів, дия 28-го січня 1905.

— Ц. к. красна Рада шкільна іменувала в народних школах: Стан. Кінеманську учителькою 6-кл. школи вид. жін. в Яслі; о. Теод. Костиншу учителем гр.-кат. реалії в 3-кл. ник. вид. ім. св. Антонія у Львові; ке. Йос. Інусевича учит. римо-кат. реал. в 6-кл. школі муж. в Долині; Срон. Перепилинського управителем 5-кл. ник. жіночої в Богородчанах; Мих. Грудзинського управ. 5-кл. ник. в Турці; о. Гнати Шиха учителем гр.-кат. реалії в 5-кл. ник. в Турці; Ольгу Скульську учит. 5-кл. жін. школи в Богородчанах; Йос. Слєпцького учит. 4-кл. муж. ник. „На Ланах“ в Стрию; — управителями 2-кл. никіл: Йос. Вітвицького в Курині, Павла Росса в Дмитрові, Теоф. Цесельського в Річині; — учителями (-льками) 2-кл. никіл: Тита Ковалського в Магерові, Альт. Дудинського в Грушеві, Ванду Лотоцьку в Ременіві, Мар. Домінівну в Бриньках, Стан. Станівську в Текліні; — учителями (-льками) 1-кл. никіл: Ів. Лопушанського в Баківцях, Олену Вілецьку в Рілевій, Вас. Першину в Королику польським. Йос. Венкішина в Якубковичах, Олімпію Любичку в Тенетицях, Мих. Бачинську в Кавках, Руд. Рамбіна в Лопушанії великі.

— Вилів подій в Росії на європейські біржі. Їх всіх європейських бірж підійшли тепер маси російських панерів біржа паніска. Тому то вісти про недільний подій в Петербурзі викликали на паніскій грошевій торговиці дуже пригнобляюче вражене. Дрібні французькі капіталісти, котрі доси приглядали ся байдужно російсько-японській війні і не тратили надії, що прецінь великанська Росія побідить Японців, настригли ся наслідком недільних подій. Отже кинули на грошевій ринок богато російських панерів, особливо промислових акцій, з яких деякі стражні в ціні упали. Аж в понеділок вечором, коли розійшлися по сьвіті російські урядові депеші, що представили події в Петербурзі значно лагідніше, біржевий настірій понівчив ся і богато капіталістів залишили продавати російські панери. Ті, що грали на знижку, заробили при тім мільйони. В Берліні поспадали

також в понеділок російські панери о 5 прц. а півіть о 7 прц. Вечором, коли надійшла вість, що на петербурзькій біржі пане зовсім спокій і що російська реінга знижилася лише о 1/4 прц., а промислові акції ледви о кілька рублів, почали за російські валюти піти платити. На ліондонській біржі зайнів в понеділок характеристичний слухай: продавано російські валюти так само радо, як японські куповано. Отже день закінчився упадком всіх російських панерів, а звінкою, і то досяг злачно, японських. На біржі віденській є мало російських панерів, а о скілько є, веї упали, і всякий, хто мав російські панери, радо їх позував ся. Найгіршим було се, що некористний настірій в російських панерів відбивав ся також на панеріах австрійських. Загальний упадок був наслідком того характеристикою сего понеділка.

— Жертви морозу. В Руді любицькій, равського повіта, панів сими дніми патролюючий шандарм недалеко лісничівки замерзле тіло неизвестного з іменем чоловіка, котрого виділи перше в окопиці жебраючого. Судово-лікарка комісія сконстатувала, що жебрак замерз. — На полонії громади Голови, косівського повіта, найдено дия 23 с. м. замерзлу селянку Анну Тимяк з Голов, котра жечучи худобу, панігла смерть в часі бурі і спікло метелиці. Померла позинка двоє дрібних дітей. — Селянка з Поража, літкового повіта, Тереса Оконь, ідуши сими дніми пішки через Львів до Однова, присіла в насідок утомлення на піни громади Гребеніц, а що була зле одігта, замерзла. — Селянка Аниша Настерчик, училиши в корінні в Обруччині на Угорщині і вертаючи відтак домів, упала на дорозі, ведучий до Лелюхова і замерзла.

— Бури. В Нового Йорку, в Америці, досягло, що сими дніми лютила ся там сильна буря зі спіклом. Богато осіб найдено на улицях замерзлих. В цілім Новім Йоркі здергана всяка комунікація. Також на морі паробила бури великої ширини. — На Чорнім морі бури лютила ся кілька днів. В турецькій порті Еревані бура ушкодила 40 кораблів. Ногилю при тім богато людей.

— Сімдесятшістьлітня „молода“. В костелі оо. Бернардинів у Львові відбулося оногди вічінне 24-літнього костельного тої парохії з якоює Марією Дренчинською, що має 76 літ. Як

та замітка не обудила зачікавлення, якого, як здавало ся, очікував бессідник.

— Тут є між подорожніми один чоловік — відозвав ся вікінги котрійсь моряк — що має лице як місяць, коли поганнути на него ізріз дальновид — таке вісповате і щоране. Того мусів я вже десь перше бачити. Пригадую собі, як одного вечора серед якоєв бійки в Сідне пробито когось ножем і як відтак по-ліця бігла за одним чоловіком, що цілком так виглядав, як той подорожній з щораним лицем.

— О, і не один з тих панських пасажирів мусів бути колись „ямаатом“ на кораблі, на то я присяг би — сказав Біль.

— Они виглядають радше на вояків як на моряків — замітив Том — бодай ті ~~дістав~~, о которых я гадаю. І якось не можу собі того відбити з голови, що всі десять мусять належати до одного товариства. Декохи бо відається мені, немов би були всі подібні до себе — хоч один з них, той з великим вусом має бодай шість стій, а найменший не висій як балабух, який їдять в неділю на німецьких кораблях.

— Кількох з них прийшло вчера на перед корабля — оповідав знов інший, виймаючи з рота куничок з тютюну — прийшли на перед і стали тут говорити, немов би хотіли нас підбурити до бунту — га-га-га! Говорили про морд і убийство, що має лежати посолене в бочці — га-га! Нехай би то лиши почув офіцір, погадав я собі. Добре Том каже, з тими шаманами щось не все в ладі.

Голосний цюлік, що ~~допис~~ ся в долину ізріз малий отвір, перервав розмову в моряцькій каюті. Люльки вигляденно, шапки і ремені спорядлено і половина корабельної залоги вийшла на сонячне світло, аби взяти ся знов до роботи на покладі.

Вітер став сильніший, барка сильно похилена на бік плила з голосним шумом ізріз пініачі ся філі. Від сторони вітру, більше надпередом корабля спіс пібо покрило ся мов бі-

лявою мракою, знак, що звідтам треба було надіяти ся ще сильнішого напору воздуха.

Вартуючий офіцір велів стягнути оба найвесілі і переднє вітрило. Всікі по тім приказав капітан прикріпити вітрило заднє.

Піна перед кораблем скакала аж майже до носового машту, пересувала ся відтак по-ци корабель і розливала ся за кораблем по воді як сніжне поле.

— Звіни велике вітрило! — крикнув офіцір.

Моряки працювали охочо і весело. Виско в горі видуло ся вітрило як балон в своїх лінвях. Пан Девенір стояв коло послідного машту позаду корабля і глядів до гори.

— Мені здається, що ми ще зуміємо! — крикнув до пана Бирна.

— І мені так видить ся — засміяв ся той. Отже нашеред!

В одній хвили скинули оба пани свої сурдукти і вилізли вже до половини дороги до першої жерді, коли моряки замітили їх намір.

— А що я казав? — крикнув Біль глядячи за ними.

Оба пани долізли до першої жерді і спустилися ся скоро і легко до коши. Мимо своєї товетоти Бирн не відпочивав ані хвили і підійшов дальше та перший дістав ся на горішну жердь, бо Девенір мусів хвильку задержати ся в горішнім коши.

Старий Бенсон приглядав ся з горішнього покладу роботі обох подорожніх з великим невдоволенем; однако єго лице вияснило ся, коли замітив, що вітрило звинене як найгірше і щеля всяких правил штуки. Він здивував ся. Вертаючи з гори задержав ся Бирн в коши і махаючи рукою, дивив ся на долину.

— А може звинути разом і друге вітрило?

— Ні, ні, панове, дякую вам — відповів офіцір съмючи ся і оглядаючи ся на капітана.

Оба добровольці-моряки вернули щасливо на поклад.

Ц. к. уприв, га лицкий акційний
БАНК ГІПОТЕЧНИЙ
 у Львові.

Філії: в Krakovі, Чернівцях, Тернополі. — **Експозитури:** в Станиславові,
 Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдоклад-
 нійшім дневнім курсі, не числячи ніякої провізії.

Біржеві замовлення

виконує ся під найприступнішими умовами і
 уділяється всяких інформацій що-до певної і
 користної

льокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ
 і вильосовані цінні папери виплачує
 ся без потречення провізії і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАННЯ
 чисел льосів і інших паперів підлягаю-
 чих льосованню.

ОБЕЗПЕЧЕНЕ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини ви-
 льосовання.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує
 задатки на біжучий рахунок,
 бере до переховання цінні па-
 пери і уділяє на них за-
 датки.

■ Надто заведено на взір загорянчих інституцій так звані

СХОВНОВІ ДЕПОЗИТИ (Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касі словок до виключного
 ужитку і під власним ключем, де **безпечно а дискретно** може переховати своє майно або важні документи.
 В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядження.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділі.